

הרואה כתם פרק שמיני נדה

נח.

עין משפט
נר מצוה

א א מיי פייט מהל אסורי
צילה הלין (סגנ לאון
קול) טושיע יוד יוד יוד קל
סעי' י:
ב ב מיי פייט מהל אסורי
צילה הלין סגנ לאון
קול טושיע יוד יוד יוד קל סעי'
יא א וספי' י:
יא ג ד ה מיי שם הלין
טושיע שם ספי' יא:
יב ו מיי שם הלין טושיע
שם ספי' ט:
יג ז טושיע שם ספי' לב:
יד ח טושיע שם הלין לא טושיע
טושיע שם ספי' יא:
טו מיי שם הלין לא טושיע
טושיע שם ספי' מ:

מדרבנן. דלמא ארגשה ולא אדעתה: רב אשי אמר. טעמא
דשמואל דלמא לעיל [ו:] דדקה קרקע עולם כו' לאו משום הרגשה
אלא כרבי נחמיה ק"ל דלמא לא הויכירו חכמים גזרת כחם אלף על
דבר המקבל טומאה הלכך כל הגן
דשמואל לא אפי' בהרגשה כלל: אלא
רב ירמיה מרפסי. קצבלה למיזבתא
דלעיל ושני מודה שמואל כו'
ומדקבלה למיזבתא מכלל דטעמא
דשמואל משום הרגשה ואי משום
הרגשה מאי איריא קרקע אפילו
גלימא נמי דדקה בטלית ושבה עליה
ואחר כך מנא לה דם טהורה שלא
הרגשה: צלושה. אש מנא לה דם
כנגד תרופה יכולה לתלות במכה
של צלושה שפעמים שמטה את צלושה
לפניה ונפול דם המכה על תחתית
חלוקה: על כפפה שאינה יכולה
לתלות. שאין דם בה מכתפה ונפול
לפניה אין תולה: ואין אומרים צידה
נעלפו. מנכה שצכתפה והיא ראוה
לפניה: עבד דמארמי. תתא אומי
מקום ודם נטוף עליו: על קשרי
אצבעותיה. היינו גב היד. והא גב
היד אפילו בשעת דליקה לא נגעה
מי"ט טמאה: לאו משום דאמרין
גב דקה באידך ידא ונגעה. יד שדדקה
על גב שצירתה: עד היא. קרוי
פנים מעושי השוק ולא אמרין לדנין
יניחו: עד מקום חבק. ספק.
וכמדומה לי שהוא קפץ היך והשוק
שקורין ירי"ט וקאמר עד מקום
שהוא מתחיל השוק ולא אמרין לדנין
מיתחת הגידין שחזקין היך והשוק
יחד סמוך לאותו קפץ כמו (שם דף
סד.) את הקילקי ואת החבק: כשיה.
לרעה צעגול כלמדי: משו. מי
מספקין דם הגדה או לאו: כרלושה.
לאורך היך דהיינו אורחיה כשנפול
ושמת נעשה כרלושה: צמשיטא. עם
המכת דשמשון (שופטים עו) מתרגמין
עם משמיתא. שהיתה מסכת טווי לאריג
ונמא דם על השתי: טיוול ופיסי.
כדך ששמה עד כעשוי שהלכה
ושבה אי מתרמי שהטווי המוסך
שקורין אורדי"ר צא זין רגליה כנגד
אותו מקום טמאה: והפניא אין
שוני צטורות. גני מתעטף בטליתו
וטהרות וטמאות נצלו צפ"ק (לעיל דף
ה:) ספק נגע ספק לא נגע טהור
ואם אי אפשר אפ"כ נגע טמא רבן
שמשון זין גמליאל אומר אפ"כ דלא
אפשר לא מטמינן ליה אלא אומרים
לו שנה ואי לא נגע מטהרין ליה
אמרו לו אין שוני צטורות דאף על
גב דהשתא לא מיתרמי דלמא
מעיקרא לא היה הכי: די אמרין
אין שוני קולא. כגון שהיה דא"ר
לו אפ"כ נגע ואלא ואלא יקו וימא
ליה שנה להקל אצל הכא חומרא הוא
דמסתמא טהורה דהא לא על צורה
ולא על חלוקה אשתכח והאי דלמא
תחיל ותימי ואי מתרמי מטמינן לה חומרא היא: דבר זה.
היתה פושטתו ומתכסה בו צלילה כו': חלוקה של קרפה.
צטורות ועוד יש לומר דהתם קאמר שאם יראה להוציא
וגע דקתו קודם לבישה ואחר כך נמא עליו דם: אם
נגע. כחם: כנגד זים הסורפה של ארוכה. טמאה אף
ארוכה וכ"ש קרנה: ואם לאו טהורה הארוכה. אצל קרנה טמאה
הראשונה: ולענין דינא. דכצום הכתם מן החלוק מן דחצירתה תולה זה דלמארה אחרונה לא מהימנת לי דלת דקמיה:

(א) [לקמן נ"ג:] ט (לעיל
ה'.) א שין נליל ד' ג'
מהר"ם ויש להקל בין ג'
והוא ענין בפני עצמו,
(ב) ושי' הטיב טווא
צמחיה דף עו: ועיי' תוס'
חולין נא. ד"ה המולא].

הגהות הב"ח

(א) גב' מכה צלושה מקום
שחול: (ב) שם תחיל אידך
דדקה חלוקה. י"ב ס"א
עצמה וחלוקה: (ג) תוס'
ד"ה כ"י נחמיה וכו' והוא
משמיתא. י"ב ע"י צלושה
כפי האשה: (ד) ד"ה ומי וכו'
הוא מ"ל למפרך והא דאמר
בפ"ק דלא מחזקין
טומאה ממקום למקום
כו' יש להקל בין:

הגהות מהר"ב

רנשבורג
(א) תורה מודה וכו' וכו' אפי'
נמי מודה. י"ב ע"י שו"ת מהר"א
כו' או כרבי דכתיב דלא שפיע
הוא וכו' וכו' ק"ל דף מה
ע"א ד"ה וטעם אפ"כ דכתיב
תממי ועיי' עוד ש"י קפ"ב
ס"ק ב':

לעני רש"י

ירי"ט [ירי"ט]. אחר
הכר.
אורדי"ר. להשתו (לפרוך
את חוטי השתי לקראת
האריגה).

מוסף רש"י

אינו מקבל כתמים. כלומר
לא גזרו על תממי (קמון
עו.) אין שוני צטורות.
שמה כעשוי נגע וקודם לכן
לא נגע. או חלוק (שע"י ה.)

תוס' הרא"ש

פריך מינה תחילה: על
כתיבה אינה תולה. וא"ת
דילמא לקולא דקאמ אכל
לחומרא כמו על גודלה
מחזקין טומאה ממקום
למקום. וי"ל ה"ל דכל עיקר
כתמים הם מדרבנן
ומקילין בהו כדתנן
בפירקין אי מחזקין דם
ממקום למקום לחומרא
ד"ה לקולא. והימיה ליפרוך
ממתניין שלא כנגד בית
התורפה טהורה ולא אמרין
שמה ברקת בחז' ד"ה ונגעה
בבשרה שלא כנגד בית
התורפה. וי"ל דאם איתא
דברקה בידה ומצאה טמא
היתה וזכרה שאין דרך אשה
לשכוח כשהיא בורקת
ומצאה עצמה טמאה. והא
דפריך בסמוך גבי דם טמא
דאימר ברקת בחז' ד"ה
ונגעה באידך ידא מכ"ש
פריך דבעלמ' אית לן
למימר הכי וכל מתניין הוה
עדי מקום
חבק. פירש"י חבק מקום
מיתחת הגידים שחובקים
היך והשוק וכנגד אותו
חבק לטטה עד פרסת גבלי'
ולמבלה עד אותו מקום קרוי
בפנים ומקום חבק דהיינו
רוחב הגידים מביעי לי'
אי כלפנים אי כלחוץ.
וכברוך פי' ששמעלין את
השוק באפנולא שיש להם
לולאות ומקום חיבור
הלולאות קרוי ליה חבק. עוד
פי' כשכופפת שוקה על
יריכה מה שמכסהו כו'
הבשר על ידי כפיפת השוק
על היך הוי מקום חבק על
שם שמחבקי'ן זה את זה:
בשורה היינו טיפין עשויין
כשורה דאי בלא טיפין היינו
כרצועה דקאמר בסמוך.
וטיפין טיפין היינו עשויין
בשינוי דאי לאו הכי למה
יש להסתפק בטיפין וירבני'
שמואל פירש כשורה היינו
הרבה שורות. וטיפין טיפין
מצינן לפרושי עשויין
כשורה או כשיר והא
דאמרין בשיליה פירקין
טיפין טיפין אין מצטרפין
היינו כי נמצאו על הבגד
שיש לספק כל טיפה ברם
כ"ה. תימא מנא ליה דאחא
לאיתוי דילמא בבח"כ כי
אורחיה מיידי. וי"ל
מדקאמר האי לישנא ספק
טהור ספק טמא ולא קאמר
על בשורה ספק טמא משמע
דאחא לאשמועינן שום
חידוש בכחם משנות: לענין
דינא תנן. הקשה הר"ב
לענין דינא נמי ימא כאן
נמצאו כאן חז' כדאמרין
בשיליה המדידי גבי מומין
וגבי טיפיות. וי"ל דהתם
נשתתף האשה מרשות האב
עצמה לרשות הבעל והפירו'
מרשות המוכר לרשות
לקוח אבל הכא לא יצא
החלוק מרשות בעלת
החלוק דאינו ביד השני'
בתורת מתנה ומכר אלא
אומרת לו ברשותך נולדו

מדרבנן רב אשי אמר שמואל הוא דאמר
כו' נחמיה דתנן (ר' נחמיה אומר י"ב דבר
שאינו מקבל טומאה אינו מקבל כתמים
בשלאמר לרב אשי היינו דקאמר קרקע אלא
לרבי ירמיה מאי איריא קרקע אפילו גלימא
נמי לא מביעי'א קאמר לא מביעי'א גלימא
דלא מברק שפיר ואיכא למימר מעלמא
אתא אלא אפילו קרקע דמברק שפיר דאיכא
למימר מגופה אחיא טהור: על עקבה ועל
ראש גודלה טמאה וכו': בשלמא עקבה
עביד דנגע באותו מקום אלא ראש גודלה
מאי טעמא וכו' תימא זימנין דנגע בעקבה וכו'
מחזקין טומאה ממקום למקום והתניא יהיתה
לה מכה בצוארה (ב) שתוכל לתלות תולה
על כתפה שאינה יכולה לתלות אינה תולה
ואין אומרים שמה בידה נטלתו והביאתו
לשם אלא ישאני ראש גודלה דבהדי דפסעה
עביד דמתרמי ולא מחזקין טומאה ממקום
למקום והתניא נמצאת על קשרי אצבעותיה
טמאה מפני שידים עסקניות הן מאי טעמא
לאו משום דאמרין בדקה בחד ידא ונגעה
באידך ידא לא ישאני ידה דכולה עבידא
דנגעה: על שוקה ועל פרסותיה מבפנים
וכו': מבפנים עד היכא אמרי דבי רבי ינאי
עד מקום חבק איבעיא להו מקום חבק
כלפנים או כלחוץ ת"ש דתני רב קטינא יעד
מקום חבק וחבק עצמו כלפנים רב חיאי
בריה דרב אויב מתני לה בהדיא אמרי דבי
רבי ינאי עד מקום חבק וחבק עצמו כלפנים
בעי רבי ירמיה כשיר מהו כשורה מהו טיפין
טיפין מהו לרוחב ירכה מהו ו"ש על בשרה
ספק טמא ספק טהור טמא על בשרה מאי
לאו כי האי גוונא לא דלמא דעביד כרצועה
הדיא איתתא דאשתכח לה דמא במשתייתא
אתאי לקמיה דרבי ינאי אמר לה יתויל ותיתי
והתניא (ג) אין שוניין במטהרות כי אמרין אין
שוניין לקולא אבל לחומרא שוניין: היתה
פושטתו וכו': תניא אר"א בר' יוסי דבר זה
הוריתי בעיר רומי לאיסור וכשבאתי אצל
חכמים שבדרום אמרו לי יפה הוריתה ת"ר
הארוכה שלבשה חלוקה של קצרה וקצרה
שלבשה חלוקה של ארוכה אם מגיע כנגד
בית התורפה של ארוכה שתיהן טמאות
ואם לאו ארוכה טהורה וקצרה טמאה
תניא אידך בדקה חלוקה (ד) והשאילתו
לחבירתה היא טהורה וחבירתה תולה
בה אמר רב ששת ולענין דינא תנן (אבל
לענין טומאה היא טהורה וחבירתה טמאה
מאי

רבי נחמיה דאמר כ"ב דבר שאינו מקבל טומאה כו'. טעמא
דכי נחמיה כיון דדבר שהכתם בו טהור גם על האשה
לא גזרו טומאה והיא (א) משמיתא דכסמון נהי דלא מקבלה טומאה
מי"מ מקבל טומאה כנגעים: (א) מודה שמואל שהיא טמאה
מדרבנן. פי' הקונטרס דתלין
דלמא ארגשה ולא אדעתה ולין
נראה דלפילו מוזמן לה שלא הרגשה
טמאה הואיל וראתה דם נדות וכו'
אשי נמי מודה אדלשמואל היכא דלא
הרגשה טהורה מן התורה וטמאה
מדרבנן אלא אחי לפרושי דכי נמא
אקרקע לטהורה אפילו מדרבנן:
ומי מחזקין טומאה ממקום למקום.
וקשה דמאי פריך דודאי להקל
לא מחזקין אצל להחמיר כי הכא
מחמירין דהכי אמר לקמן אין שוניין
צטורות להקל אצל לחומרא שוניין
יש לומר כיון דכתיב דרבנן אי
איתא דתלין להחמיר להקל נמי היה
לנו לתלות דבר שגילי קלת אצל
לענין ממקום למקום שראוי רגילות
כל כך אמרין לקמן צסמוך דלפילו
צכתמים שוניין לחומרא ולא להקל
תימא דליפרוך ממתניין שלא כנגד
התורפה טהורה ולא אמרין
שמה ברקת בחז' ד"ה ונגעה
בבשרה שלא כנגד בית
התורפה. וי"ל דאם איתא
דברקה בידה ומצאה טמא
היתה וזכרה שאין דרך אשה
לשכוח כשהיא בורקת
ומצאה עצמה טמאה. והא
דפריך בסמוך גבי דם טמא
דאימר ברקת בחז' ד"ה
ונגעה באידך ידא מכ"ש
פריך דבעלמ' אית לן
למימר הכי וכל מתניין הוה
עדי מקום
חבק. פירש"י חבק מקום
מיתחת הגידים שחובקים
היך והשוק וכנגד אותו
חבק לטטה עד פרסת גבלי'
ולמבלה עד אותו מקום קרוי
בפנים ומקום חבק דהיינו
רוחב הגידים מביעי לי'
אי כלפנים אי כלחוץ.
וכברוך פי' ששמעלין את
השוק באפנולא שיש להם
לולאות ומקום חיבור
הלולאות קרוי ליה חבק. עוד
פי' כשכופפת שוקה על
יריכה מה שמכסהו כו'
הבשר על ידי כפיפת השוק
על היך הוי מקום חבק על
שם שמחבקי'ן זה את זה:
בשורה היינו טיפין עשויין
כשורה דאי בלא טיפין היינו
כרצועה דקאמר בסמוך.
וטיפין טיפין היינו עשויין
בשינוי דאי לאו הכי למה
יש להסתפק בטיפין וירבני'
שמואל פירש כשורה היינו
הרבה שורות. וטיפין טיפין
מצינן לפרושי עשויין
כשורה או כשיר והא
דאמרין בשיליה פירקין
טיפין טיפין אין מצטרפין
היינו כי נמצאו על הבגד
שיש לספק כל טיפה ברם
כ"ה. תימא מנא ליה דאחא
לאיתוי דילמא בבח"כ כי
אורחיה מיידי. וי"ל
מדקאמר האי לישנא ספק
טהור ספק טמא ולא קאמר
על בשורה ספק טמא משמע
דאחא לאשמועינן שום
חידוש בכחם משנות: לענין
דינא תנן. הקשה הר"ב
לענין דינא נמי ימא כאן
נמצאו כאן חז' כדאמרין
בשיליה המדידי גבי מומין
וגבי טיפיות. וי"ל דהתם
נשתתף האשה מרשות האב
עצמה לרשות הבעל והפירו'
מרשות המוכר לרשות
לקוח אבל הכא לא יצא
החלוק מרשות בעלת
החלוק דאינו ביד השני'
בתורת מתנה ומכר אלא
אומרת לו ברשותך נולדו